

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильясым
гээтхалэм
къыщегъэжьагъзу кыыдэкы

№ 135 (21148)

2016-рэ ильяс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
БЭДЗЭОГЬУМ и 20

Адыгэ Голос адыга

макъ

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмэйк къэбэрхэр
тисайт ижүүлөтээтийн
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээзет

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Щытхъуціэу «Адыгэ
Республикэм культурэмкэ
изаслужене юфыш»
зыфиорэр А. Ч. Пэрэнъкъом
фэгъэшъошэгъэнэм ехыллагъ

Культурэм иахыныш зэрэхиши
хъэрэм фэш щытхъуціэу «Адыгэ
Республикэм культурэмкэ изаслужене
юфыш» зыфиорэр Пэрэнъкъом
Азэмэт Чэтеба ыкъом — Адыгэ
Республикэм икъэралыгъо бюджет
учреждениеу «Адыгэ Республикаам
и Къэралыгъо филармоние» итехническэ
директор фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм
и Лышъхъэу
ТХЬАКИУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 19, 2016-рэ ильяс
N 93

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Медалэу «Адыгейим и
Щытхъузех» зыфиорэр
М. М. Шыкъултырым
фэгъэшъошэгъэнэм ехыллагъ

Адыгэ Республикаам ыпашхъэ
гэхъэгъэ ин дэдэхэр зэрэшьриэхэм
ыкъи ильясыбэ хуугъэу гуетынгъэ
фырилэу юф зеришээрэм афеш
медалэу «Адыгейим и Щытхъузех»
зыфиорэр Шыкъултыр Мусэ Мы
хъамэт ыкъом — унэе предпринимателем фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм
и Лышъхъэу
ТХЬАКИУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 19, 2016-рэ ильяс
N 94

Зэнэкъокъур Адыгейим щызэхашщэцт

Урсые Федерацием
классическэ раллимкэ
зэнэкъокъум ифиналэу
«Ралли Адыгейя-2016-рэ»
зыфиорэр Йоныгъом и 23 —
25-м республикэм щыкъошт.
Аш изэхэшщэцо комитет
изэхэсигъоу тыгъуасэ
щыллагъэр зэрищагъ Адыгэ
Республикэм и Премьер-
министрэу Къумпъыл Мурат.

Адыгейим апэрэу щызэхашэр спорт
лофтхабзэм экипаж 40-м ехуу хэлэж
жээни, пешорыгъэшьеу нэбгыре мини
б фэдиз къеклонлэнэу агъенафа. Къизэдэч
зэхэшщэцтэм зэклэмки километрэ 384-
ре хуурэ гъогу къакъуцт, блэкыгъэ

ильясым егъэпшагъэмэ, ар фэдитулыкэ
нахыб. Йоныгъом и 23-м зэнэкъокъум
икъызэхуун фэгъэхыгъэ зэхахъэр Мые
къопэ къэлэ паркым дэж щыкъошт.
Аш къыкъелтыкъорэ мафэм Мыекъопэ
районым пхырыкырэ хэушхъяфыкыгъэ
участки 4-у километрэ 75-м ехуу зэ
рэрыльыр спортсменхэм къакъуцт. Тхъа
умафэм, Йоныгъом и 25-м, километрэ
60 фэдиз къачьыцт. Автотранспортыр
зэрыкъошт апэрэ лахым асфальт т
еллыгъэ, гъогу шхъваалэу зэрэчьецтхэм
мыжжо-пшэхжэ зэхэль тэтэкъошьцт
е зыпари тельштэп, етэгэ гъогуцт. Аш
гууж зэнэкъокъум ильянкъушикъэ текло
нгъэр къыдээхыгъэхэр къэнэфэшщы.
Ахэм зэхэшшакъохэр афэгушоштых,
шхъхафтынхэр афашиштых.

Зэхэшщэцо комите
тэйм хэтэу Олег
Топоровым зэнэ
къокъум ильянкъо
шхъваахэм, аш изы
фэгъэхъазырын еп
хыгъэ юфыгъохэм,
пшъэрэльзэу къэцу
хэрэм къэлэу къа
тегущыагъ. Спорт
зэнэкъокъу зэфэш
хъафхэр бэу зыщы
къорэ Адыгейир мы
лофтхабзэм изэхэ
щэн чанэу къызэр
къоллэнэштэм ицыхэ
зэрэтельыр хигъэ
унэфыкыгъ.

— Блэкыгъэ

ильясым автораллимкэ Урсые и
Кубок икъыдэхын фэгъэхыгъэ зэнэкъо
кур республикэм дэгүү дэдэу зэ
рэшькъуагъэр къыдильти, мы чемпион
натри Адыгейим щызэхишэнэу унашьо
зышыгъэр «Российская автомобильная
Федерация» зыфайорэр ары, —
къыуагъ О. Топоровым.

Зэнэкъокъум хэлажьэхэрэм, къе
къуаллэхэрэм ящынэгъончагъэ къауху
мэшт АР-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ
ыкы ошэ-дэмышэ юфхэмкэ имини
стерствэхэм. Джащ фэдэу медицинэм
иофишилхэри аш къыхэлжэхэштых,
яшъэрэльхэр агъэцкэштых.

— Урсые мэхъанэ зиэ зэнэкъо
кум ифинал зэрифэшшувашу зэхэт
щэним, аш еклонлэкэ тэрэз фытиэним,
пшъэдэкъыж зыхырэ структурэ пстэ
уми, муниципальне образованиеу хэ
лэжэштхэм яофшэн агъэльэшын
тынаэ тедгъэтын фае, — къыуагъ
Къумпъыл Мурат. — Къыттефэрэр зэкэ
зыдгъэцаклэкэ, цыфхэмкэ мы юф
тхъабзэр мэфэкъышо хууцт. Анахь
шхъваалэр къэзэрэгүйхэрэм ящынэгъон
чагъэ къэххумэгъэнэу ары. Джащ
фэдэу зэнэкъокъур зыкъошт ухьтэм
культура юфхабзэхэр регъекъо
гээнхэм, республикэм ўылсэухэрэй
хъакъэхэр зыщызэфэнхэ альэкъыщ
чыгълэхэр къызэхуыгъэнхэм, нэмэйк
льянкъохэм талыгълэнэр пшъэрэль
шхъваал. Зэхэшщэцо комите хэтхэм
зэрээдэштагъэмкэ, Йоныгъом и 12-м
ехуулэу юфыгъо шхъваалхэр зэкэ
зэшшохъэхэр, зэнэкъокъум икъызэу
хын фэхъазырынхэ фае.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевымрэ Н. Гусев
вамрэ тყрахыгъэх.

Йоныгъу-2016-рэ

Чыгум угу етыгъэу удэлажъэмэ, къыотэжъы

Республикэм ичыгулэжхэм Йоныгъор ыкъэм
нагъэсигъ. Адыгэ Республикаам мэкъу-мэшымкэ и
Министерствэ къызэртирэмкэ, бэдзэогъум и
19-м ехуулэу бжыхъэсэ гектар мин 99,2-м щыщэу
гектар мин 91,3-рэ йаахыжыгъах. Гурытымкэ зы
бжыхъэсэ гектарым центнер 52,7-рэ къирахи, мы
мафэм ехуулэу пстэумки тонн мин 481,7-м ехуу
аложыгъ. Ар гъэрекло йаахыжыгъэм нахь
зэхашшэу нахьыб.

Мэфэ ошухэр къызэфагъэ-
федэхээзэ, республикэм ичыг
гүлэжхэм хъэмрэ рапсымрэ

охьтэ къэлым къыкъоц йаахы
жыгъ. Коцым иугоижыын ош
хым тээку къыгъэхыыльгъэ

ми, аши ипроцент 92-рэ ало
жыгъях. Гурытымкэ зы коц
гектарым центнер 53,6-рэ къе
тэти. Ар гъэрекло елъытыгъэ
мэ, центнер 1,3-кэ нахьыб.
Мы мафэм ехуулэу хызмет
шлаплэхэм тонн мин 419,5-рэ
къахыжыгъ.

Коцэу йаахыжырэм идэгъу
гэээ Россельхозцентрэм испе
циалистхэм ауплъэку. Къэ
тэгъэн фае анализ зыхахыгъэ
тонн 21-м ипроцент 70-рэ фэ
дизэр гъомылапхъэ зыхашы
къирэм фэдэу зэрагъеунэфы

гъэрекло къахыжыгъэм
идэгъу гэээ елъытыгъэмэ, мыгъэ
рэр бэкъе нахьыу. Республикаам
ихъызмэтшлаплэхэм яна
хыбэ гэхъэгъэ дэгъухэр ялхэу
Йоныгъор аухыгъ.

(Икъеух я 2-рэ н. ит).

ШЬУНАІЭ ТЕШЬУДЗ!

Зичэзыу ермэлыхъэр

Хабзэ зэрэхъугъэу, къэ-
къорэ шэмбэт-тхъаумэ-
фэ мафэхэм, бэдзэ-
огъум и 23 — 24-м,
Мыекъуапэрэ аш хэ-
хъэрэ псэупиэхэмрэ ер-
мэлыхъэр ашыкло-
щтых.

Шэмбэт мафэр, бэдзэогъум
и 23-р, ары республикэм икъэ-
лэ шъхьаэлэ ар зыщизэхаш-
щтыр. Чыгэлэу нахынгээ агъ-
нэфэгъагъэхэм зэхъокынгэ-
хъэр афэхъугъэхэп. Урамэу Со-
ветскэм, урамэу Майкопскэм
къышегъэжъагъэу переулкэу

Красноармейскэм нэсэу, урамэу
Михайловым ыкы урамэу
Чкаловым щэпэ гупчэшхуу
«Галерея» зыфиорэм дэжь-
къэ, ермэлыхъэр ашыкло-
щтых. Мыекъуапэ хэхъэрэ стани-
цуу Ханскэм тхъаумэфэ ма-
фэр, бэдзэогъум и 24-р, ары
ермэлыхъэрэ зыщизэхашщтыр.
Аш иурамэу Лениним ыцэ
зыхырэм тет унэу N 143-м

дэжь ар щыклонэу агъэнэфагь.
АР-м экономикэ хэхъоны-
гъэхэмкэ ыкы сатыумкэ и
Министерств ермэлыхъэм зэ-
хэшакло афэхъурэ. Адыгейим
ихызмэтшалпэхэм ыкы унэе
предпринимательхям япродук-
ции зэфэшхъафыбэ къиз-
реращлэшщтыр аш къышы-
хагъэшы, пстэури къираагъэ-
благъэ.

ТИГУМЭКЫГЬОХЭР

Гъэцэкіэжъынхэр рагъэжъагъэх

Тызыхэт ильэсэм ижъоныгъуакъэ псыр къызы-
дэкъим зэшигъэкъогъэ лъэмиджхэм ягъэцэкъ-
жын Мыекъопэ районым щырагъэжъагъэ.

Пстэумки псэолти 4 агъэ-
цэкъэжын фае, автомобил-
хъэр зырыкюре лъэмиджхэм З-
рэ лъэрсрыкюре зырэ. Апэрэ
лъэмиджитур мээтилкэлоо иоф
ашынхэм тэгээпсхыхагъэхэх
хъу-
щтых, псэуальхъэр зэкэе мы
ильэсэм ибжыххэхе ехъулэу
атынхэу агъенафе.

Автомобиль лъэмиджхэм
ягъэцэкъэжын пэуухащт сомэ
миллион 22,5-р республикэ бюд-
жетым къыхэгъэшт. Лъэрс-
рыкюре зэпхыркылпээм изэтэз-
уцожын сомэ мин 500-у ишы-
къэгъэштэр муниципальнэ бюд-
жетым къытупшишт. Проект-
хэм язэхгэгъэуон площаадки

ПЕНСИЕХЭМКИ ФОНДЫМ КЪЕТЫ

Хъатикъуае щылагъэх

Урысые Федерации Пенсиехэмкэ ифонд и Къу-
тамэу АР-м щылэм икъулыкьюу псэупиэхэр къы-
къухъэхээ цыфхэр зыгъэблагъэхэрэ, бэдзэогъу
мазэмкэ и график къызэрэдильтигээрэ тетэу, Крас-
ногвардейскэ районым ит къудажу Хъатикъуае
джирэблагъэ щылагъэ.

Цыфхэм агулагъэх фондым нэкъо Альбинэ, къулыкьюм
ирайон къутамэ ипашэу Къа-

нышевар ыкы Къутамэм ипашэ
иилэгээшэу Бэгүгэе Вячеслав.

Нэбгырэ 20 зэкъемки мы
мафэм къекъолагъ. Пенсием
игъэпсын, икъетин, тхылхэр
тэрэзэу гъэхъазырыгэх хъугъэ-
хэмэ, социальнэ ахьщэ Иэпь-
иэгъум, компенсациехэм, ны
мылькум ягъэпсын нахыбэу
аэр зыгъэгумэцыщтэгъэхэр.
Зэкэ къекъолагъэхэм яупчэ-
хэм джэуапхэр аратыжыгъэх,
иэпилэгъу афэхъугъэх.

НЫБЖЫКІЮФЫГЬОХЭР

Форумыр Ростов щыклощт

Адыгэ Республиком гъэсэнгъэмрэ шэнгъэмрэ-
къэ и Министерств къызэртийрэмкэ, Федераль-
нэ площаадкэу «Молодые аграрии» зыфиорэмрэ
Къыблэ федеральнэ шъольтырым иныбжыкъэ фор-
умэу «Ростов-2016-рэ. Командэр хъазыр!» зыфи-
орэмрэ зашатхын альэкъынэу мы мафэхэм амал
щылэхъугъэ.

Ильэс заулэ хъугъэу а фор-
умыр зэхачэ, гъэрекло ар
Астрахан щыклоагъ. Мыгъэ
Ростов хэкум юфтхъабзэр щы-
реклощт.

Шышхъэум и 30-м къыш-
гъэжъагъэу йоныгъом и 4-м нэс
Азов хыншьом форумыр щы-
клощт, аш Урысые ичылпэ
зэфэшхъафхэм ялтыло ныб-
жыкъэ 500 фэдиз хэлжээшт.

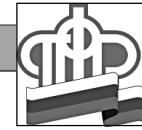
Зисэнхъят мэкъу-мэцым
езыхыльхэз агропромышлен-
нэ комплексым фэлажээ зы-
шшоигъохэм егъэджэн програм-
мэ гъэшлэгъонхэр форумым
къышжакъ.

Федеральнэ площаадкэу «Мо-
лодые аграрии» зыфиорэм
ыуж «Ростов-2016-рэ. Команд-
эр хъазыр!» зыфиорэр ра-
гъэжээшт ыкы йоныгъом и
12-м нэс ар клощт. Аш ныб-
жыкъэ мин фэдиз къекъолэшт.
Федеральнэ сменэм ыкы

ныбжыкъэ окружной форумым
изэхшакло Ростов хэкум и
Правительствэрэ ныбжыкъэ
юфтхэмкэ Федеральнэ агентст-
вэрэ. Региональнэ зэхэца-
кло АР-м гъэсэнгъэмрэ шэн-
гъэмрэ-къэ и Министерств
ары. Аш иофишээу, форумым
изэхшэн фэгъэзагъэу Нина
Олейниченкэм къызэртиуа-
гъэмкэ, Адыгейим щыщэу нэ-
бгырэ 30 юфтхъабзэм хэлэ-
жээшт. Ахэр ильэс 18-м къы-
шгъэжъагъэу 30-м нэс зы-
ныбжхъяа проект гъэшлэгъон-
хэр зэхэзгъэуаагъэхэр ары.

Мы мафэхэм ахэм якъих-
хын АР-м гъэсэнгъэмрэ шэн-
гъэмрэ-къэ и Министерств
юфт дешэ. Уччэ зиэхэр тел-
фонэу 8 (8772) 52-52-22-рэ
зиномерымкэ министерствэм
теонхэ альэкъишт.

СИХЬУ Гощнагъу.

Гъэ Геннадий Печенкинэм дэжь
щылагъэх. Аш июбилей пае фэ-
гушуаагъэх, зыгъэгумэцыщт-
гъэ уччээхэм яджэуапхэр ра-
тыхжыгъэх.

Печенкин эшхъягъусэхэу
Геннадийрэ Ольгэрэ Къулэ Ас-
кэрбайи, зэкэ иофишэхэм
цыфхэм аш фэдэу зэхъынгъэ
эзрадырэял, иэпилэгъу зэра-
фхъухэрэ фэш «тхъашуе-
гъэпсэу» къараalyагъ.

 МЫХЭР О УИЦЫФЫХ, АДЫГЕИР!

Адыгейм пэнэ ІэнатІэхэр ильэсыбэрэ щызыгъэцэ-клагъэу, республикэм щызэлъашІэрэ цыфуу Вэрэ-къо Сыхъатбый фэгъэхъыгъэ къэбар мы мафэхэм къытлыиІэсыгъ.

Пышээ шьольыр къэралыгъо ыцэ зыхырэм икафедрэ ипро-агарнэ университетым ишэ-ныгъэлжхэм я Совет иуна-шьокъе экономике шэнэгъэхэмкъе докторэу, гуманитар ыкыи естественнэ дисципли-нхэмкъе Кыблэ-Урысые къэралыгъо политехническэ уни-верситетэу М. И. Платовым

шьольыр къэралыгъо ыцэ зыхырэм икафедрэ ипро-агарнэ университетым ишэ-ныгъэлжхэм я Совет иуна-шьокъе экономике шэнэгъэхэмкъе докторэу, гуманитар ыкыи естественнэ дисципли-нхэмкъе Кыблэ-Урысые къэралыгъо политехническэ уни-верситетэу М. И. Платовым

шьольыр къэралыгъо ыцэ зыхырэм икафедрэ ипро-агарнэ университетым ишэ-ныгъэлжхэм я Совет иуна-шьокъе экономике шэнэгъэхэмкъе докторэу, гуманитар ыкыи естественнэ дисципли-нхэмкъе Кыблэ-Урысые къэралыгъо политехническэ уни-верситетэу М. И. Платовым

Тильэпкъэгъу тирэгушхо

Пэе егъэшыгъеномкъе ишуа-гъэу къыгъаклорэм наукиномкъе гъэхъагъэу щылэхэр народнэ хъызметым щыгъэфедэгъэнхэмкъе Ioфуу ышээрэм, Пышээ шьольыр иагропромышлен-нэ комплекс хэхъоныгъэ егъэ-шыгъеном илахъэу хэлъым апае щытхуцээр къызэрэфа-усыгъэр. Вэрэкъор шэнэгъэхэмкъе Адыгэ Дунэе академиим иакадемик, Пышээ шьольыр къэралыгъо агарнэ уни-верситетым иэкзаменацион-нэ комиссие итхамат.

Сыхъатбый 1946-рэ ильэсэм

ижъоногъокъе мазэ Кощхэ-блэ райономкъе Лэшэпсынэ къыщыхъугъ, Новочеркасске дэт политехническэ институтын «инженер-механик» сэн-нхъатыр щызэригъэгъотыгъ, кандидатскэ Ioфшэнэир кын-гъэшыгъэжбы, экономикэ шэн-ныгъэхэмкъе кандидат хууьгъ. 1966 — 1967-рэ ильэсэм Кощхэблэ райономкъе колхоззуу «Знамя коммунизма» зы-фиорэм Ioфшилэгъ, етланэ Туцожуу район объединение «Сельхозтехникэм» щылагъ, гар-жым имеханикэу, Туцожуу

райономкъе транспортнэ пред-приятие «Транссестьхтехни-кэм» инженер шьхъаэу Ѣыл-лэжагъ.

1974 — 1977-рэ ильэсэм Кощхэблэ автотранспортнэ предприятием инженер шьхъэ-лагъ, аш үүж Джэдэж авто-транспортнэ предприятием, етланэ Кощхэблэ къэралыгъо автотранспортнэ предприятием япэшагъ. Аш къыкілэлькіогъе ильэсэм Кощхэблэ райономкъе колхоззуу «Знамя комму-нилизм» итхаматагъ, нэужум а район дэдэмкъе акционернэ общество «Дружба» зыфиор-рэм ипэшагъ.

1995-рэ ильэсэм АР-м мэкъу-мэшымкъе иминистрэ иапэрэ гуадзэу лэжагъ. 1996-рэ ильэсэм ар мэкъу-мэшымкъе ыкыи гъомылапхъэхэмкъе АР-м иминистрагъ.

Вэрэкъо Сыхъатбый АР-м и Къэралыгъо Совет — Хас-сэм идепутатэу къыхэкыгъ, республикэм гъомылапхъэхэмкъе икомиссие итхаматэу лэ-жагъ. Ар Адыгэ Республи-кэм мэкъу-мэшымкъе изаслу-женнэ Ioфшилэгъ, орденэу «Знак Почета» зыфиорэр къыфагъэ-шьшагъ, научнэ статья пчагъэ ытхыгъ, унагъо ил, сабыи 4 ыпугъ. Сыхъатбый тхыльхэм, спортым афэцгээ цыиф.

СИХЬУ Гощнагъу.

 ПСАУНЫГЪ

Лъэныкъо шъхъаїхэмкъе Ioфыгъуакъэхэр

Урысые Федерацием хэхъоныгъэ амалэу иїхэмкъе ыкыи лъэпкъе проект шъхъаїхэмкъе Советым из-хэсигъуу УФ-м и Президент зыхэлжъагъэм къы-щыгуущыїээз, псауныгъэр къэухъумэгъэномкъе ми-нистрэу В. Скворцовам зэрэхигъэунэфыкыгъэм-къе, демографиим ыльэныкъокъе Ioфхэр нахьышуу хууным фэшI рахъухъэгъэгъэ пстэури ифэшъуашэм тетэу зэшшуахыгъ.

Анахь шъхъаэу министрэм къыхигъэштэгъэр 2015-рэ ильэс-сым ыкыи тэзхэт ильэсым пы-кыгъэ мазэхэм къаклоц дунаим ехъихъэрэм япчагъэ (анахъэу Ioф зышиэн ныбжьым итхэм, къелэцыкыкүхэм ыкыи бзыльфыгъэ лъэримыхъэм) къыщагъэкъэн зэрэлэхкыгъэр ары. Аш фэдэ амал къэзитыгъэу ыльтигъаэр псауныгъэр къэухъумэгъэномкъе къэралыгъо программэм Ioф зэрэда-шагъэр ыкыи медицинэ һэл-тэгъум идэгтэгъэ, ар икьюу цыифхэм агъотынм анаэ зэрэтигъэтэйрэр ары.

«Хэхъоныгъэшшухэр талэкли мы къулыкъум ышынхэмкъе амалшохэр щылэх, — къы-луагъ министрэм. — Анахь лъэн-ныкъо шъхъаэу къыхигъэштэгъэн ыкыи Ioф зыдэшIэгъэн фаер нымрэ сабийхъэмрэ япсуныгъэр къэухъумэгъэнор ары. Псауныгъэр къэухъумэгъэномкъе Дунэе организацием зэрилтытэрэмкъе, дунаим ехъжырэ ныхэмрэ сабийхъэмрэ япчагъэ зыфэдизим сидигъуи къегъэльягъо псауныгъэр къэухъумэгъэномкъе аш-льэпкъе системэм Ioф зеришIэрэр, шуагъэу аш-къыхыгъэр.

Псауныгъэр къэухъумэгъэномкъе Дунэе органи-зацием зэрилтытэрэмкъе, дунаим ехъжырэ ных-эмрэ сабийхъэмрэ япчагъэ зыфэдизим сидигъуи къегъэльягъо псауныгъэр къэухъумэгъэномкъе аш-льэпкъе системэм Ioф зеришIэрэр, шуагъэу аш-къыхыгъэр.

Ку анастезиолог-реанимато-логхэр, акушер-гинекологхэр, нэмэгдэхэр) агъэхъазырынэу рахъухъэ. Ахэм яшуагъэкъе, 2018-рэ ильэсэм нэс псау-къэхъугъэ сабьеу дунаим ехъжыхъэрэм япчагъэ процент 15-къе, бзыльфыгъэ лъэримыхъэм — проценти 10-къе къашыгъэкъэзъэнор къадэхъунэу мэгүүгэх.

Мы къулыкъум хэхъоныгъэу ышыштхэм ашыщуу министрэм къынгуулагъээний технологи-хэр нахьыбэу агъэфедэхэ зэрэхъущтыр. Мы лъэрхъаным къэралыгъом ирэгийн 81-мэ

медицинскэ информационнэ системэхэй врачхэм япроцент 57-м яшошлэпээ чынгэхэр зэ-хүүгэхэр ашыгъэпсигъэу, шьолыр 23-мэ — врачым дэжээлэлектроннэ шыкъэм тетэу зяб-гъэтхын, регион 66-мэ «яэ-пилэгъу псынкэхэм» диспет-чер зыкъым исистемэ ялэхуу гээдэхэнээс яшылдажээ зэрэхъущтыр. Мы лъэрхъаным къэралыгъом ирэгийн 81-мэ

медицинскэ информационнэ системэхэй врачхэм япроцент 57-м яшошлэпээ чынгэхэр зэ-хүүгэхэр ашыгъэпсигъэу, шьолыр 23-мэ — врачым дэжээлэлектроннэ шыкъэм тетэу зяб-гъэтхын, регион 66-мэ «яэ-пилэгъу псынкэхэм» диспет-чер зыкъым исистемэ ялэхуу гээдэхэнээс яшылдажээ зэрэхъущтыр. Мы лъэрхъаным къэралыгъом ирэгийн 81-мэ

медицинскэ информационнэ системэхэй врачхэм япроцент 57-м яшошлэпээ чынгэхэр зэ-хүүгэхэр ашыгъэпсигъэу, шьолыр 23-мэ — врачым дэжээлэлектроннэ шыкъэм тетэу зяб-гъэтхын, регион 66-мэ «яэ-пилэгъу псынкэхэм» диспет-чер зыкъым исистемэ ялэхуу гээдэхэнээс яшылдажээ зэрэхъущтыр. Мы лъэрхъаным къэралыгъом ирэгийн 81-мэ

троннэ медицинэ картэ зыкыр щылэн фае. Мыш фэгъэхъыгъэ законопроектри агъэхъазыры-гъяхэу, ишкээгъэ федераль-нэ органхэри хэплэгъэхэу, охтээ blaғъэхэм Правительств-вэм ар фагъэхъыщтуу министрэм къынгуулагъ. Мы проектим ишуагъэкъе, Урысыем исуль-ектхэм якъэралыгъо медици-нэ учреждениехэм ашылжээ-рэ врачхэм япроцент 95-р зи-гүүгъэ тшыре информационнэ системэ зыкъым хэхъащых, тхъэпэ документхэу врачхэм агъэхъазырхэрээр имыщыкъе-гъэхъхэу, «электроннэ до-кументооборотын» тэхъащых. Аш амал къеты сымаджэу къе-лэгъэм врачым нахь охтаб-да тыригъэодэнэу.

Аужырэ ильэсэм хэхъоныгъэ къулыкъум ышыгъэхэр къыхигъэштээ министрэм къы-зэриуагъэмкъе, технологи-пэ-рхтхэм атетэу медицинэ һэл-пилэгъу зэргээзтэхэрэм япчагъэ хэлшыкъе къынгуулагъ. Аш фэдэ һэзэн Ioftkhabs зыдь-зэрхъагъэхэр 2013-рэ ильэс-сым къынгуулагъэ зыкъым япроцент 63-къе, аужырэ ильэсипшым фэдэ 13,7-къе нахьыбэ хууьгъ. 2015-рэ ильэс закорь пштэ-мэ, технологии пэрхтхэм атетэу медицинэ һэл-пилэгъу цыиф-хэм зыщарагъэгъотын аль-э-кыщт учреждениеу регионхэм ашылжээ зыкъым япчагъэ 800-м нэ-сигъ.

Джыри зы чынгэлэ шунаалэ тешвэдэгъадээ тшынгүү. 2016 — 2018-рэ ильэсэм атель-тэгъэ программэм игъэцэ-къэн ишуагъэкъе, уз хыльэхэм (адэбз узым, зэпахырэ узхэм ашыжхэм) ялээзгээномкъе амалшыухэр къэзитыгъэхэр 36-рэ медицинэ къулыкъум ил-хууцтэу министрэм къынгуулагъ.

ЖАКИЭМЫКЬО Аминэт.

МЫХЭР О УИЦЫФЫХ, АДЫГЕИР!

Мы дунаир гукэ ыпщыгъ

Мэчэрэгъу, Чыгур мэчэрэгъу,
Кьеом фэд цыкыу-цыкыу: дэгъу, дэгъу.
Щэчэрэгъу Чыгур чэц шункыим,
Чэц шункыим, хъоо-пицэо нэкыим.
Сэри зысIэтыгъэу лъагэу-лъагэу,
Чыгурни огурни къесэлльхъэх пагэу.
Чыжьэу-чыжьэу зыгорэ къэжьгыу.
Сыд шыула кытфэжьгыуэр: орэд макъа?
Орэд макъа, чыжьэу ибыбагъэу,
Цыф шулъэгъуа, нэфым лыIэбагъэу?..
Щэчэрэгъу Чыгур чэц шункыим,
Чэц шункыим, хъоо-пицэо нэкыим.
СэшIэ: чэц шункыим чыр щыбакъу,
Сыбгынэн сиифитэн ар изакъу.
Хъоо-пицэо нэкIэу зыдэшиIэм
СэшIэ, иицкIагъ ац сиугищIэ.
ИицкIагъ мы Чыгум сиугищIэгъу,
ИицкIагъ мы Чыгум сишилъэгъу.

(«Чыгур сиугу къыщекIою»)

Зиусэ макъэ тыкIэдэукигъэр усаклоу Кьюекъо Налбай. Адыгабзэр, адигэ гупшысэр, адигэ гущыиэр гукэ, посэкэ ащ ыгъэунэфыгъех, лъэпкыым фиухумагъех. Адыгэ тхыгъэ литературэм ежь ильэгъо зенныбжьэу зыми хэклокIенеу щымытыр пхыришыгъ Налбай. Игушыиэр закуу сиудигъуа псе хэлъыгъ, зэфагъэ, нэфагъэ, джары цыф пстэуми агухэм ар ныбжырэу къарынэнэу ёшыгъегъэр.

Кьюекъо Налбай ау сиудими ёшыгъэ къодыиет, посэкэ хэтигъ ар мы дунэе нэфым, фызэшокыгъэри бэдэд. Усакло, драматург, зэдзэклакло — Адыгэ.

Ильэс 45-м адигэ литературэм ынээу фэгъэзагъэу щылэжъагъ, дунаир зэрэштийтуу игушыиэр ыгъэунэфыгъ.

Я 60-рэ ильэсхэм адигэ литературэм къиххэгъэгъэхээ творческэ клочлакхэм ащыгъ Налбай.

Кьюекъо Налбай Юныс ыкъор Теуцожь районын къуаджэу Къончыкъохаблэ бэдээгүум и 20-м, 1938-рэ ильэснэ къышыхуугъ, ильэс 69-рэ къыгъешлагъэр. Имафэ пэгч, игъашэ зэрэштийтуу лъэпкыым шу горэ фэшэгъэним, адигабзэм ильэптийн, усэним, тхэним, гупшысэним афэгъэзэгъагъ. Творческэ амал инхэр лэклэлтигъех, иусэ пычигъо, игушыиэр гъэуцугъэ, ымэкъе зафэ нэмийк гореми ием хэклюакхэрэп. Кьюомэ шоинтэр лупшыкъеу, зэхэукуфыкыгъэу, игушыиэр ришэгъагъэр гүнэн нигъесынэр сиудигуу ишэнгъигъ. ПсынкIагъэр, теурыкло-ельэкхонгъэр творчествэм зэрхэмизагъэрээр пытэу ыгууриубгъагъ. Налбай итхыльхэр гупшысэе зэмьшьохухэмкэе пкляхъех, ахэм хэтрэ цыфи зыфэе джэуапыр ахегъуатэ, зырагъеушху. Джащ фэдэ зечийгъэшгъонкэ ащ Тхъэр

къетэгъагъ ыкъи ар къигурууапэу опсэуфе Налбай макъэ дунаир гукэ ыпщыгъ, игугъэ лъагъо дэхыгъэ.

Адыгэ лэжэгъко унагъо Налбай къиххуагъ, щапуугъ, щалэжъагъ, шы-шыпхуухери илагъех, цыфы ёшыгъагъ адыгэ птуныгъэмрэ гущыиэр ытхакумэ ихъеу зэригъеунэшкүгъэмрэ. Гурт ёджалэр къизеух ужым Гъозэрыпльэ мэз хъызметшаплэм рабочуу юф ёшилгъагъ. 1958-рэ ильэснэ Адыгэ къэралыгъо къэлэгъэдэж институтын филологиекъэ ифакультет чэхъагъ, къиухыгъ. Хэку гъэзетэу «Социалистическая Адыгейм» (джы «Адыгэ макъ») иредакции корректорэр юф ёшилгъагъ, ащ ынчжым къэлэгъэдажэу, къоджэ клубын ипащэу, Теуцожь район гъэзетим илофышилгъагъ. Ильэснэ Адыгэ Хасэм итээзетэу «Гъуазэм» иредакторыгъ. 1991-рэ ильэснэ къыщегъэжъагъэу къэлэцкылхэм апае журналэу «Самгъур» зыфилорэр къыдегъэкли. 1996-рэ ильэснэ къыщублагъэу опсэуфе Адыгэ тхыль тедзаплэм иредактор шхъэлгъагъ.

Кьюекъо Налбай тхыгъэхэр 1962-рэ ильэснэ къыщегъэжъагъэу къыхеутых. Ильэс зэфэшхъафхэм усэ тхыль пчьяа

пээ адигабзэм къыдигъэкъигъ: «Чыгур сиугу къыщекIою», «Чэрэз чыгхэр», «Нэпкэ фабэхэр», «Огур зыIэтигъэр», «Зы бзый, зы макъ, зы къамзый», «Чыгуги огүи зэдэтий», «Гум инэф, псэм ифаб», нэмийкхэри.

Налбай прозэкли тхагъэ, драматургиими фэгъэзэгъагъ. «Адыгабзэм хэт фэлазэр?», «Ытхыгъэмэ ащищхэр», «Къушхъэ ябгъ», «Щымынэхжэхэм ясэнабжъ», «Зэкъомэз». Ипъесэхэу «Шъэожьыемрэ Цэлунэжъыимрэ», «Пшы-оркъ зау», «Псымы ыхынэра йашыхъ», «Тягъэжъе яорэхэр», «Сышьолъэу, сижкугъэтилъыжъ!», «Саусэрикъо имашу» зыфилохъэрэд Адыгэ драмтеатрэм шагъеуцугъэх.

Апэрэ художественнэ фильму «Гугъэм имэзах» зыфилоу агьеуцугъэм исценарие ытхыгъ. Налбай итхыльхэр урсыбзэкли къыдэкигъэх: «Танец надежды», «Светлый круг», «Звезда близка», «Продрогшая вишня», повестэу «Черная гора», романэу «Вино мертвых», къэлэцкылхэм апае «Домик для детей».

Зэдзэкынни Налбай фы-

Адыгэ тхыгъэ литературэм ежь ильэгъо зенныбжьэу зыми хэклокIенеу щымытыр пхыришыгъ Налбай.

тэгъэпсихъэгъагъ. Адыгабзэм рильхъагъэх пьесэхэу «Укращение строптивой», «Хозяйка трактира», «Тартюф», нэмийкхэри. Ытхыхэрээр гъэзетхэм ыкъи журналхуу «Дружба народов», «Студенческий меридаин», «Советская молодежь», «Литературная газета» зыфилохъэрэм къарьыкъэштэгъэх, иусэхэм ащищхэр ордэшьшомэ аральхъагъэх, ащищхэр грузиныбзэкли, болгарыбзэкли, чехыбзэкли, тиркубзэкли зэрэдэжкыгъэх. Нэдэлтэйлээ зимиэ творческэ ювшэн зэпымыуужым а зэкэ къыкъэлтыгъуагъ. Шээнэгъи, акылы, гульти, къарьиу аш бэу пэлохъэ. Гупшысэн-тхэнимкэе гуэтиниыгъэ ин ыкъи ёшынэгъэм зибэ хэль шуугын-нэхжокъонымкэе щэлэгъэшхо илгъагъ, сид фэдерэ лъэпэогъуу, къынгыгъуу Кьюекъо къаагъеуцугъэп, ыгукэ шоинтэр фэклюагъ, ежь ишошл, ишылгъэ

зэкэ къыушыхатэу усагъэ Налбай, сид фэдерэ улчи иджэуап иусэ зэгъэпешыгъэ сатырхэм ахэгбъотэшт.

... Ныбжык!! Сэ силэгъу!

Насып рыпштэмэ,

ар юрыфэгъу.

Ишэти огу нэф.

Сабий макъэм фэд

ащ ичэф.

Игугъэ лъагъ,

Гукэгъу къэлэгъэрэп,

игущыиэр пагэ.

Иорэд гугъэтэджэу.

Насып дахэклэ

цыфыгум къеджэ.

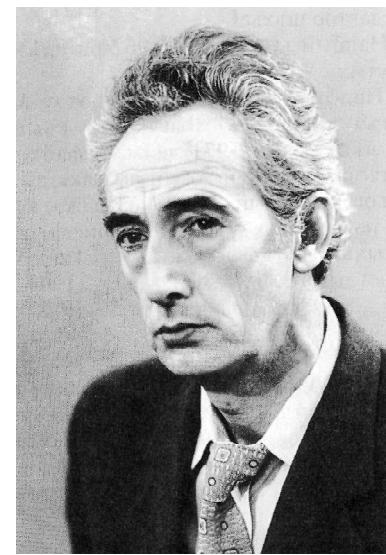
(«Сиадыгабз»)

Усаклоу Кьюекъом иусэ сатырэ пэгч нэфыпс лъэшэу чым къизэртиридагъэр, дэхагъэм, шыпкъагъэм, зэфагъэм, шуулъэгъум, къэбзагъэм яшьош-шапхэ зэхыуагъашшэу ахэр зэрэгэпсигъэхэр, дунаишхор къыпфызэхфау, ёшынэхэбэз мүхүхжхэм узэрэфаплурэр осэнчээ.

Усакло иным ыгу ёшынэгъэлэкъирэр, ышхъэ ёшынэблэкъирэр зэрэбэдээр, а зэкэри гупшысэкли зэрэхытагъэр бгэшлагъо икъуури уяджэ зыхуукэ.

Сэтхэфэ, къушхъэм сиифэд, Огум сиифэд, хыуаем, Сиифаэмэ, гъэшэлээ орэд Къэслюйт ё гъашэлээр сэгъа. Сэтхэфэ, санах ин, Санах лъэрхъ, санах бай.

МАМЫРИКЬО Нуриет.

Дунэе къинир сикъин,
Дунэе тхагъор сэц пай.

Ишшээрэль ин ышлапэу, аш фээсафэу ыкъи ыгъэгушхуу фэукочырэм зэрэшыиэр къыщыуагъ усэу «Сэтхэфэ, къушхъэм сиифэд» зыфиорэм.

Усакло макъэ дунаим посэкли эзэрхэтым, хэти шуу фишэнэм гухахъо зэрэхигъуатэрэм ишнэх сэх макъэ сатырхэр:

Сыкъышхъуугъ чым
цифэу,
Къызгурлыонэу игъу;
Шункыим, жуагъу,
укъегъэнэфы,
Сэ шункыир
згъэнэфы сшоигъу.

Усакло макъэ дунаим посэкли эзэрхэтым, хэти шуу фишэнэм гухахъо зэрэхигъуатэрэм ишнэх сэх макъэ сатырхэр:

Сабгынэ чыгымэ —
пкыхъялта?
Сабгынэ чыгымэ —
нэфапла?

Сибгынэрэм фэд
шулъэгъум,
Сибгынэрэм фэд
ныбджэгъум,

Сибгынэрэм фэд
нээвчэгъум,
Сибгынэрэм фэд
зэгъокл дэд.

Сабгынэ чыгымэ,
сабгынэ,

Икъыжхэрэм фэдэу
сиунэ.

Ашхъэхэр еуфэхыгъэхэу,
Аплэлүхэр еусэхыгъэхэу,
Сицли Ѣшгээгъэхэрээ
Сиэгү дэкъыжыхъ

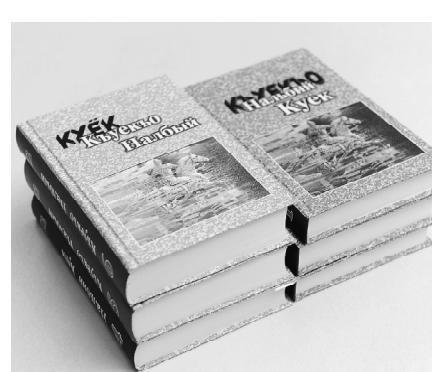
мэкъэнчээу.

Джауштэу ебгынэнэ фэе
Зыуджэгъуэгъэм дунаер.

Зышхъасыжыгъэп Налбай Тхъэм къыхильхъэгъэ зэчымкэе, тъэспэфыгъо имылэу, шоу хэлъыгъэ пстэумкэ цыфхэм къадэгощагъ. Гущыиэр уцуугъэ пытэм иччэшхэ зэлихъыгъэп Налбай, прозэми, драматургиими юфыши ашишлагъ, произведение чьэпхыгъэхэр къылэкэлтигъэх. Повестэу «Къушхъэ ябгъ», къэбар заулэу зэхэт романэу «Щымынэхжэхэм ясэнабжъ», повесткIэу «Зэкъомэз» зы тхыль шыгъэхэу адигабзэм 2005-рэ ильэснэ къыдэкигъэх. Романри повестри адигэмэ ятарихъ чыжээ фэгъэхыгъэх, ау непэрэ лъэпкъ гумэкъыгъохэри къаахэшхъ. Лъэпкъ жэрэйлээ творчествэм ибагыгъ, ежь тхаккор гупшысэхээхфау, ёшынэхэбэз мүхүхжхэм узэрэфаплурэр осэнчээ.

Гүнин-нээзи зимиэ Дунээшхуу Тхъэм цыфыр къызытыригъэхуагъэм ихэбэз-унашшохэр зэрэлэшхэр, цыфыр щилакхэм зэрхэхуулээрэм ифилософие мыхэм къашилотыгъигъ. Мы произведенихэм гущынэхжэхэр бэу аягъэфедагъэх, гупшысэхээхфау, къылэкэлхэбэз мүхүхжхэм узэрэфаплурэр осэнчээ.

Кьюекъо Налбай адигэм идахэ ылтэнэу ыкъи ыхуумэнэу мы чым къытхөгжэх, бэ фызэшокыгъэх, къыдэххүүгъэр. Цыфхэм, ильэпкъ алаа шул ылэжыгъ.

Адыгэ Республика́м хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Яхэнэрэ зэй угъяк! Эгъумкэ Адыгэ Республика м и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатынымкэ
кандидатхэм яспискэу хэдзып! кой зык!ымкэ къагъэльэгъуагъэм, нэмык! документхэу политикэ партиеу ЛДПР-м
и Адыгэ республике къутамэ Адыгэ Республикэ хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие рихыллагъэхэм яхыллагъ

Яхэнэрэ зэүгъяк! Эгъумк! Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымк! кандидатхэм яспискэу хэдзыг! п! кой зыкыымк! къяльзъялгъуягъэм, нэмых! документхэу политикэ партиеу ЛДПР-м и Адыгэ республике къутамэ 2016-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 12-м къылак! къялгъа хэхэм захэлпъэм, Адыгэ Республикаэм хэдзынхэмк! и Гулчэ комиссие мыхэр нафэ къылак! гъуягъэх.

Гүлчүү комиссиянын тааруултуунда күрүүлгүүлүүдээс
2001-рэй ильяасын бэдзээгүйм и 11-м аштэгэй Фе-
деральны законуу N 95-р зытетэү «Политикэ парти-
иехэм яхыллагы» зыфиорэм, 2002-рэ ильяасын мэ-
къуогүйм и 12-м аштэгэй Федеральны законуу
N 67-р зытетэү «Урысые Федерацием играждан-
хэр хэдэзынхэмрэ референдумынрэ ахэлэжжэнхэмкэ
гарантие шыхьаалхэм яхыллагы» зыфиорэм, Адыгэ
Республикэм и Законуу 2005-рэ ильяасын шышхьэлүүм
и 4-м аштагыуу N 351-р зытетэү «Адыгэ Республика
и Къэралыгы Совет — Хасэм идепутат-
хэм яхэдзын ехыллагы» зыфиорэм адиштэү по-

литикэ партиеу ЛДПР-м и Адыгэ республикэ къутамэ яхэнэрэ зэйгуъэкілгъумкіэ Адыгэ Республика-кэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыннымкіэ кандидатхэм яспискэ хэдзыг!э кой зыкыымкіэ къыгъельзэгъуагъ. Кандидатхэм яспискэ къэгъешып-къэжыгъэннымкіэ документхэр икъоу ыкъи агъен-нэфэгъэзэ пальзэхэм Адыгейим хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие къирахъыл!агъэх.

Комиссии кыралылганда.

Ыпшъэкіл зигигү төмөнкүлөгүнүн көзөтүшүүгө ээжүүлүп, Адыгэ Республикасының Закону «Адыгэ Республикасының Къэралыгы Советының Хасем иде-путатхамын яхездээн ехыылгагы» зыфиорам ия 26-рэ статья, ия 38-рэ статья ия 6-рэ Iаҳь, ия 49-рэ статья ия 2-рэ Iаҳь адиштэу Адыгэ Республикасының хэдээнхэмкэ и Гупчэ комиссие **унашьо ышыгы**:

1. Яхнэрэй зээлгүйгээгүймкээ Адыгэ Республика и Къэралыгы Совет — Хасэм идепутатынымкээ кандидатхэм яспискэй политикэ партиеу ЛДПР-м и Адыгэ республикэ къутамэ хэдзынпэ кой зыкыымкээ

кынгъэльэгъуагъеу нэбгырэ 80 зыхэтыр къэгъешъыпкъэжкынгъенэу.

2. Яхэнэрэ зэлүгъэкігъумкі Адыгэ Республикам и Къералыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкі кандидатхэм яспискэу политикэ партиеу ЛДПР-м и Адыгэ республикэ къутамэ хэдзыгпэ кой зыкыымкі кыгъэльтэгъуагъэу алапэ зыкадзэжъыгъэм икопие политикэ партиеу ЛДПР-м и Адыгэ республикэ къутамэ иуполномоченэ лыкло етыгъэнэу.

3. Мы унашьор республике гъээзхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхэуты-
гъэнэу.

Адыгэ Республиках хэдзынхэмкээ и Гупчэ
комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГҮ
Адыгэ Республиках хэдзынхэмкээ и Гупчэ
комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦІАЦ
Мыекъупэ,
хэдээгүйм и 15, 2016-рэ ильэс
101/440-6

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкїэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Яхэнэрэ зэүгъэкігъумкі Адыгэ Республикасыны Совет – Хасам идепутатынымкі кандидатхэу зы мандат зи!э хэдзып!э койхэмкі къагъельэгъуагъэхэм яспискэ, нэмикі документхэу политикэ партиеу КПРФ-м и Адыгэ республикэ къутамэ Адыгэ Республикасыны хэдзынхэмкі и Гупчэ комиссие рихыл!ягъэхэм яхыл!ягъ

Яхэнэрэ зэүгүйкэлгүмкіэ Адыгэ Республикаем и Къералыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатхэу зы мандат зиёхэдээзтэлээ койхэмкэ къыгъэльзэйуягъэхэм яспискэ, нэмькі документхэу политикэ партиеу КПРФ-м и Адыгэ республике къутамэ 2016-рэ ильэсым бэдзэогъум и 12-м къыїккінгъягъэхэм захэгълзэм, Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие мыхэр ыгъеунэфыгъях.

Комиссие мыхэр ың берүүнөгөнүү вэх.
Федераль э законуу «Политикэ партиехэм яхылыгаг»
зыфиорэм, Адыгэ Республикаем и Законуу «Адыгэ
Республикэм и Къэралыгы Совет — Хасэм иде-
путатхэм яхэдзин ехылыгаг» зыфиорэм адиштэү
политикэ партиеу КПРФ-м и Адыгэ республике къутамэ
яхэнэрэ зэйгуягъекігъумкэ Адыгэ Республикаем и
Къэралыгы Совет — Хасэм иде депутатынымкэ кан-
дидатхэр зы мандат зиңэ хэдэзыпэ койхэмкэ кыгытэ-
льэгъуагъэх. Кандидатхэм яспискэ къэгъаштыпкъэ-
жыгытэнымкэ документхэр икъоу ыкчи агъенэфегъетэ
пілтэхэм Адыгейим и ЦИК кырахсылыгагъэх.

ЫІпшъækкэ зигугуу къэтшыгъэхэр Іаубытыпэ къызыфишькхээ, Адыгэ Республикаем и Законэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм иде-путатхэм яхэдзын ехыылгагъ» зыфиорэм ия 26-рэ статья, ия 38-рэ статья ия 6-рэ Іахъ адиштэу Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **унашъо ышыгъ:**

унашво ыштык в.

1. Яхэнэрэ зылугъэкіләгъумкіә Адыгэ Республика-кәм и Къералыгъо Совет — Хасәм идепутатынымкіә кандидатхәу политикә партиеу КПРФ-м и Адыгэ республикә къутамә зы мандат зиңе хәдзыпіә койхәмкіә кыргъельзегъуа таңбасын яспискәу нәбгырә 24-рә зыхэтыр къэгъашыпкъәжыгъяненәу.

24 рүз ылхытыр көзүүшүүлүктөзүүлүү вэлбүү.

2. Яхэнэрэ зэйгүэкілгүмкі Адыгэ Республикасынын Къяралыгы Совет — Хасэм идепутатынымкілэ кандидатхэу политике партиеу КПРФ-м и Адыгэ республикэ күтамэ зы мандат зиё хэдзып! койхэмкілэ кыргызэльэгъуагъэхэм яспискэу алап э зыкладзэжкыгъэм икопие политике партиеу КПРФ-м

и Адыгэ республикэ къутамэ иуполномоченнэ лыкло етыгъэнэу.

3. Яхэнэрэ зэйгүэкілгүмкі Адыгэ Республикасыны Совет — Хасам идепутатының кандидатхэу политикэ партиеу КПРФ-м и Адыгэ республикэ къутамэ зы мандат зиңэ хэдзыгыпэ койхэмкі къытгъельэгъуагъехэм яспискэу алапэ зыкъладзэжкыгъэм икопие Адыгэ Республикасыны икъалхэмрэ ирайонхэмрэ ячыпэ хэдзэктө комиссие гъэнэфагъехэм алекілгъэхъягъенеу.

Тэргифэх хэсэгийн төслийн талбай:

4. Мы унашьор республике гэзэтхэү «Советскэ Адыгеймрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикаам хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхъаматеу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикаам хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦІАЦІ

къ. Мые��уапэ,
бэдзэөгүм и 14, 2016-рэ ильэс
N 100/437-6

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Яхэнэрэ зэүгъеклэгъумкэ Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатхэу зы мандат зиэхэдзыпэ койхэмкэ къагъэльэгъуагъэхэм яспискэ, нэмыхи документхэу политикэ партиеу «Урысые объединенна демократическэ партиеу «Яблоко» зыфиорэм и Адыгэ республикэ къутамэ Адыгэ Республика хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие рихыылгагъэхэм яхыылгагъ

Яхэнэрэ зэйгүйкІэгүумкіэ Адыгэ Республикаем и Къералыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкіэ кандидатхэу зы мандат зиэ хэдзыпІэ койхэмкіэ къыгъэльзэгъуагъэхэм яспискэ, нэмыкІ документ-хэу политикэ партиеу «Урысые объединеннэ демократическэ партиеу «Яблоко» зыфиорэм и Адыгэ республике къутамэ 2016-рэ ильэсым бэдзэогъум и 14-м къылекІигъэхъагъэхэм захэппльэм, Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие мыхэр нафэ къыфэхъуугъэх.

нафз қызылхұватынан. 2001-рэ ильесым бәдззөгүм и 11-м аштегзэ Федеральнэ законеу N 95-р зытетэу «Политике партиеҳем яхылыларь» зыфиорэм, 2002-рэ ильесым мәкъугүм и 12-м аштегзэ Федеральнэ законеу N 67-р зытетэу «Урысые Федерацием игражданхэр хәдзынхэмре референдумыимрэ ахәлжэхэнхәмкіе гарантие шұхыаіу яләхэм яхылыларь» зыфиорэм, Адыгэ Республикаем и Законеу 2005-рэ ильесым шысхызыум и 4-м аштагъеу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикаем и Къэралығы Совет — Хасэм идеутатхэм яхәдзын ехылыларь» зыфиорэм адиштэу политике партиеу «Урысые объединенне демократическэ партиеу «Яблоко» зыфиорэм и Адыгэ республикаэ къутамэ яхәнерә зәлүгъекізгүмкіе

Адыгэ Республика́м и Къэралы́гъ Совет — Ха-сэм иде́путатыны́мкэ кандида́тхэр зы мандат зи́э хэдзы́пэ койхэмкэ кы́гъэльэгъуа́гъэх. Кандида́тхэм яспи́скэ къэгъэшы́пкъэжы́пъэнымкэ до́кументхэр икъоу ыкъи агъенэфэгъэгъэ пальэхэм Адыгейм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие къирахъылла́гъэх.

Ыпшъækіз зигугуу къэтшыгъэхэр Іаубытыпэ къызыфишьыхээ, Адыгэ Республикам и Законэу «Адыгэ Республикам и Къэралыгъо Совет — Хасэм иде-путатхэм яхэдзын ехыыллағъ» зыфиорэм ия 26-рэ статья, ия 38-рэ статья ия 6-рэ Іаҳъ адиштэу Адыгэ Республикам хэдзынхэмкіз и Гупчэ комиссие **унашъо ышыгъы:**

1. Яхэнэрэ зэлүгъэклэгъумкэ Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыннымкэ кандидатхэу политикэ партиеу «Урысые объединенна демократическэ партиеу «Яблоко» зыфиорэм и Адыгэ Республике къутамэ зы мандат зиэ хэдзыгыгэ койхэмкэ къыгъэльгъуягъэхэм яспискэу зы нэбгыре зыхэтыр къэгъэшьыгкъэжыгъэнэу.
2. Яхэнэрэ зэлүгъэклэгъумкэ Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыннымкэ кандидатхэу политикэ партиеу «Урысые объединенна демократическэ партиеу «Яблоко» зыфиорэм

и Адыгэ республикэ къутамэ зы мандат зиэ хэдзыпэ койхэмкэ къыгъельэгъуагъехэм яспискэу алапэ зыкъладзэжъыгъэм икопие политикэ партиеу «Урсые объединеннэ демократическэ партиеу «Яблоко» зыфиорэм и Адыгэ республикэ къутамэ иуполномоченнэ лъыкъо етыгъэнэу.

3. Яхнэрэ зээлгүйкэлгүймкэ Адыгэ Республика́м и Къэралыгьо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатхэу политикэ партиеу «Урысые объединенна демократическе партиеу «Яблоко» зыфилорэм и Адыгэ республикэ къутамэ зы мандат зиёх хэдзывыпэ койхэмкэ къыгъельэгъуагъэхэм яспискэу алапэ зыкъладзэжкыгъэм икопие Адыгэ Республика́м икъалхэмрэ ирайонхэмрэ ячыпэ хэдзэктэ комиссие гъэнэфагъэхэм алеклэхъэхъэгъэнэу.

4. Мы унашъор республике гээзэтхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ ма��ъэмрэ» къащыхеутыгъэнэу.

Адыгэ Республика хэдзынхэмкэ и Гупчэ
комиссие и тхъаматэу Н. А. СЭМЭГҮ

Адыгэ Республика хэдзынхэмкэ и Гупчэ
комиссие иsekretarэу Ф. З. ХАЦІАЦI

къ. Мыекъуалэ,
бэдзэогъум и 15, 2016-рэ ильэс
N 101/444-6

ЦЫФЫМРЭ ШЭЖЬЫМРЭ

Кьош Абхазым ишхъафитныгъэ фэбанээз лыхъужьэу фэхыгъэ Шэуджэн Муратэ фэгъэхыгъэ шэжъ зэхахъэ тыгъусэ Кощхаблэ щыкыагъ. Кьуаджэм игурыт еджапIэу N 2-м Абхазым, Къэбертэе-Бэлькъарым, Адыгеим ипсэупIэхэм къарыкыгъэхэр щызэукалагъэх.

Лъышъом зэльикүгъ. Лъэпкъ гупшицэ куачицэ хэлъыр игушыгъэхэм къахэшгъ.

**Къошхэм
яеплъыкIэхэр**

Абхазым кыкыгъэ купым хэтыгъэхэ R. Аджинджал, Д. Гор-

ЗЭКЬОШХЭР КОЩХАБЛЭ ЩЫЗЭУКАЛАГЪЭХ

гукъэкыжхэр жызы зэрэмыхъухэрэм Адыгэ Хасэм итхаматэу, Шэуджэн Муратэ иныб-

Псыуушъю Юсыф, Сихъу Рэмэзан, нэмийкхэу М. Шэуджэн ныр зышэштыгъэхэм ягуке-къижхэр непэр щыкыгъэхэм

золия, Д. Гогуа, Т. Тарбэ, В. Гандзиле, М. Гваралие яеплъыкIэхэр щызэштыгъэхэм епхыгъэх. Дамир Горзолие Ткуарчал районим и Зэлукэе итхамат. Зэхахъэм кыншыгъицээ заулэрэ хигъэунэ-фыкыгъ Адыгеим щапуугъэ кла-лэхэу Абхазым щифэхыгъэхэм

Гурыт еджапIэм ичIэхъаплэ Шэуджэн Муратэ исурэт зытешыхъэгэе мыжъобью кыншы-зэуахыгъэм къэгъагъэхэр кэлъыральхъагъэх, лыхъужьым шхъащэ фашыгъ. Псаоу къыт-хэтгыгъэмэ, ыныбжъ ильэс 60 мы мафхэм зэрэхууцтыгъэхэр зэлукIэхэм къыщаагъ.

Зэхэшэн тофыгъохэм афэгъэ-зэгъэ Бжээц Фатимэ ипсэублэ гүшүэ кыншыхигъэшгъ Шэуджэн Муратэ Абхазым ишхъафит-ныгъэ зэрэфэзэуагъэх. Лыхъужьым ехьылгээгъ къэгъэльэхон-хэм уягъэгъуазз. Сурэхэм М. Шэуджэн ныр икIэлэцыкIууцэ, ишызэштыгъэ гъогу къацуатэ. Тхылхэм, гъэзэтхэм къащыха-утигъэхэм уяджэ зыхъукэ, лэ-уухэм язэхынгъэхэр нахь куу зэбгашшэхэш пшоигъоу уччэхэр огъэхъазырых.

Ныбджэгъухэм ягуке-къижхэр

Грузилем иулашыгъэ купхэр

джеэгоу щытыгъэ Лымыщэко Рэмэзан кыншыгъицэгъ.

— Лъэпкъэу зыншытим, зэ-къошыгъэм игъэпштэн Шэуджэн Муратэ ыгу къафитеоштыгъ, — къыншыагъ Лымыщэко Рэмэзан.

фэгъэхыгъэх. Щысэ зытырахырэ цыиф лъэшэу агу къагъэкыжы, ныбжыкIэхэм къэбархэр къа-фалуатэх.

ҮСЭМ ПСЭ ПЫТ

Кощхаблэ гурыт еджапIэу N 2-м ия 6 — 11-рэ классхэм ашеджэхэрэм гур къаётгыгъэ къо-дыец. Лъэпкъ шэжъым мэхъэ-нэ ин ратызэ зэрэпсэухэрэр, неуцэрэ мафэр нахьышу ашынным зэрэпильхэр къаётгыгъ. Гүккэл Хъазэрэ, Брантэ Бэлэ, Езыгу Каринэ я 6-рэ классым щеджэх. Адыгэ гупшицэ, лъэпкъ шэ-жъым, адигабзэм игъэлэхэлэн яхьылгээ усажхэм лупкъэу къа-джаагъэх. ЕмыкI Сусанэ — я 10-рэ, Дзыбэ Муратэ я 11-рэ классхэм ашеджэх. Усэм пос кыншыгъицээ, тамэ ратызэ зэ-гъэшэнхэр уагъэшых. С. ЕмыкI кунашхом ыншыхъэ къы-зеецом, усэм кунашхом хэлъыр къыншыгъицээ, ынэгушхъэ шэп-

ацIэхэр урамхэм, еджапIэхэм зэрэхырэр. Лъэпкъэхэр зэрээ-къоуцаагъэхэм ишуагъэкэ Гру-зием идзэхэр зэхакуутагъэх, Абхазыр шхъафтиу мэпсэу.

Кьош Абхазым щыкIогъэ заом иветеранхэм яобществэ исекре-тарэу R. Аджинджал Кощхаблэ игурит еджапIэу M. Шэуджэн ныр зыншджаагъэм, Шэуджэн-хэм яллакъо зэрафэрэзэр къы-луагъ, унагъом шхъафтиу фи-шыгъэх.

Абхазым щыкIогъэ заом иве-теранхэм Къэбертэе-Бэлькъа-рымкIэ ясовет итхаматэу Алэу Артур кьош республикэхэр зэкью-уучи Грузилем иулашыгъэ купхэр зэхакуутэнхэ зэрэлэхэгъэмэхэнэ ин ритыгъ.

Кощхаблэ районим иадмини-стриас ишацэу Z. Хъамырзэр, районим гъэсэнгъэмэрэ шэнзы-гъэмрэкэ игъэлэорышланIэ ишацэу Къ. Къыргызыгъ, Кощхаблэ къоджэ пшоигъэ итхаматэу Хъ. Борсэр, нэмикI ыншыхъэтхэр зэхахъэм хэлэжъагъэх.

— Ежхэм агу къызэриорэм тетэу тикилэхэр Абхазым гуфа-клоу клоогъагъэх, — къыншыагъ Хъамырзэр Заур. — 1990-рэ ильэс-хэм тихгэгъэгу щырэхытагъэх. Шэуджэн Муратэ фэдэ лыхъужьхэу тимамыр пшоукIэ фэбэнагъэхэр егъашы тщицгүпшэцхэп.

Шэуджэн Муратэ ыншахыкIэу Азэмэт, ыкьюо Тэмбот шэжъ зэхахъэм къыншыгъицэгъэх, зэхэ-шаклохэм, ныбджэгъо илгэхэм зэрафэрэзэхэр хагъэунэфыкыгъ. Гурыт еджапIэм ишацэу Шыаукъо Светланэ къызэрхигъэшыгъэу, Шэуджэн Муратэ лэужхэр, лъэпкъэхэр зэфицагъэх, ныбжыкIэхэм сидигъу щысэшу афэхуущ.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.
Сурэхэм Кощхаблэ щыкIогъэ зэхахъэм къыншытхигъэх.

**Зэхэшагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIырэр:**
Адыгэ Республи-
кам лъэпкъ
ИофхэмкIэ, ИкIыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адиряIэ
зэпхынгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшыIэр:**
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъаIэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыж зы-
хыирэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыншахуихыты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлъы-
ИсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпIэ гъэйоры-
шапI, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыншахуихытыр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкIэмкIи
пчыагъэр
4017**
Индексхэр
52161
52162
Зак. 412

Хэутынм
узшыкIэхэнэу щыт
уахтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗышыкIэхэнэу
уахтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхъаIэм иапэрэ
гуадзэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъаIэм иапэрэ
гуадзэр
МэшлIэкъо С. А.
ПшъэдэкIыж
зыхыирэ
секретарыр
ЖакIэмкIо
А. З.

Абхазым заокIэ зехъэхэм, Кыблэм ыкIи Темир Кавказым ашыпсэурэ лъэпкъэхэр кьош Абхазым къоуцаагъэх. Тиресpubликэ иобщественэ движениеу «Адыгэ Хасэм» а лъэхьаным итхамэтагъэр зэлшашшэрэ шэ-нтыгъэлэхъэу, тхаклоу Шхъэлэхъо Абу. Абхазым клоэр адыгэ кл-лэхэм ацIэхэр зэрэхтэгъэх тхыль-хэм Шхъэлэхъо Абу акIэтхэ-жыншыгъ.

Шэуджэн Муратэ Сыхум ивок-зал щызаозэ лыхъужьэу зэфэхъым, Адыгэ Хасэм ипащэ зы-кIэтхэжъигъэх тхыльтиир иджыбэ къырахъыгъицэгъ. Абу ылъэкъу-цэ тэрэзэу къамыншоу Москва итепкъэтынхэм M. Шэуджэн нырэ A. Мыкъомрэ яхда-дэхэр ашытльэгъуагъэх. Уахтэр псынкIэу куагъэми,

